

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 26 квітня 2024 року

Одеса
«Фенікс»
2024

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

Матеріали видано в авторській редакції

Єрмоєнко Світлана Василівна ПЕРЕКЛАД АНГЛІЙСЬКИХ ДІЄСЛІВ ГОВОРІННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ В ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ	915
Іванова Наталія Георгіївна МЕТОДИЧНІ НАСТАНОВИ КРЕАТОРІВ САЙТУ VIDEOELE (ПОЧАТКОВИЙ РІВЕНЬ НАВЧАННЯ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ)	916
Козак Тетяна Борисівна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СЕМАНТИКИ СЛОВА BLAU ‘СИНІЙ, БЛАКИТНИЙ’ У НІМЕЦЬКІЙ МОВІ	919
Марчук Ірина Петрівна ВИКОРИСТАННЯ ЕЛІТНОГО КОНТЕКСТУ В НАВЧАННІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 081 ПРАВО	921
Потенко Людмила Олександрівна ІННОВАЦІЙНЕ ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ.	923
Томчаковський Олександр Георгійович НЕВЕРБАЛЬНА КОМУНІКАЦІЯ: АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ.	925
Тупікова Тетяна Валеріївна ГЕНЕАЛОГІЧНА СПОРІДНЕНІСТЬ GELB I GRÜN	927
Швелідзе Лідія Дмитрівна ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У КОНТЕКСТІ ПЕРЕКЛАДУ	929
Alexeyev Mykola CLEAR ENGLISH OF LAW: A POSSIBILITY OR A NECESSITY?	931
Ковальова Ксенія Олександрівна КОНЦЕПТ ТЕКСТИЛЬ ЯК КУЛЬТУРОЛОГІЧНА КОНСТАНТА АНГЛОМОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ.	933
Лесневська Катерина Вікторівна СУЧАСНІ ТРЕНДИ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ	934

СЕКЦІЯ 26. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ЛІНГВІСТИКИ ПРАВА ТА ЗМІ

Мамич Мирослава Володимирівна, Шевченко-Бітенська Олена Валентинівна ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТВОРІВ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ	937
Кісельова Анастасія Андріївна, Мамич Мирослава Володимирівна ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕРЕЖЕВОЇ ЛІТЕРАТУРИ.	939
Назаренко Оксана Миколаївна, Кабанцева Надія Вікторівна АВТОРСЬКИЙ КОМЕНТАР ЯК МЕТАТЕКСТ ІСТОРИЧНОГО РОМАНУ «МАЛЬВИ» РОМАНА ІВАНИЧУКА	941

СЕКЦІЯ 27. ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Колкутіна Вікторія Вікторівна ОПОВІДНА СТРАТЕГІЯ СУЧАСНОГО СТОРІТЕЛІНГУ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	943
Маляренко Тетяна Анатоліївна ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНО-КИТАЙСЬКИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН	945
Скалацька Олена Віталіївна МІЖНАРОДНІ ПОДІЇ В МЕДІЙНИХ ТРЕНДАХ	946
Владишевська Вікторія Вікторівна, Демченко Олександр Петрович ДИПЛОМАТИЧНЕ ЛИСТУВАННЯ ЯК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНЕ ЯВИЩЕ	948
Грушевська Юлія Андріївна РОЛЬ ВЛАСНОЇ НАЗВИ У СКЛАДІ РЕКЛАМНОГО ТЕКСТУ	950
Літвінчук Ірина Сергіївна АДАПТАЦІЯ ЗМІ ДО НОВИХ ВИМОГ ЦИФРОВОЇ ЕРИ: ВІД ТРАДИЦІЙНИХ ДО ЦИФРОВИХ	952
Menshykova Zhanna, Menshykova Anastasiia MARKETING COMMUNICATIONS: TRENDS AND PROSPECTS	954
Чубук Олег Леонтійович ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ РЕДАКЦІЙ ПІСЛЯ РЕЛОКАЦІЇ І ДЕОКУПАЦІЇ	956

СЕКЦІЯ 28. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Барсукова Тетяна Олександрівна, Смолякова Ірина Дмитрівна МОТИВАЦІЯ ДО РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	959
Антіпова Жанна Ігорівна, Кучеренко Геннадій Васильович АДАПТИВНЕ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК СОЦІАЛІЗАЦІЯ ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖАНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ	961

4. Редько В. Г., Пасічник О. С. Особливості реалізації змісту рівневого навчання іноземних мов у старшій профільній школі в Україні. *Проблеми сучасного підручника* : зб. наук. пр. Київ, 2012. Вип. 12. С. 649–662.

Ключові слова: англійська мова, професійна освіта, фонетика, фонетичні навички, вимова, інформаційно-комунікаційні технології.

Keywords: English, vocational education, phonetics, phonetic skills, pronunciation, information and communication technologies.

Єрмоменко Світлана Василівна

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри іноземних мов, кандидат філологічних наук, доцент*

ПЕРЕКЛАД АНГЛІЙСЬКИХ ДІЄСЛІВ ГОВОРІННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ В ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ

Пропоноване дослідження присвячено аналізу особливостей передачі дієслів говоріння в українською мовою у художньому тексті, воно виконано на матеріалі збірки казок відомого англійського письменника Оскара Уайльда 'The Happy Prince and Other Tales' («Щасливий принц» та інші казки) та перекладу українською мовою, виконаного відомим українським вченим-перекладознавцем І. Корунцем.

Реалізація того чи іншого значення високочастотного дієслова говоріння навіть в оригіналі обумовлена переважно контекстом. У перекладі ж необхідно враховувати не лише контекст, в оточенні якого вживається аналізоване дієслово, а також особливості тієї мови, на яку здійснюється переклад. Це призводить до пошуку перекладачем необхідного варіанту перекладу не лише з існуючих у словниках та закріплених за цим дієсловом відповідників, але до пошуку контекстуальних заміни, які супроводжуються трансформаційними процесами.

У нашій діяльності ми розуміємо однозначні еквіваленти як постійні рівнозначні відповідники між одиницями вихідного і перекладного текстів, які не змінюються в залежності від контексту і зафіксовані в словниках або інших довідкових виданнях. Множинні (варіантні) відповідники розуміються як ті, які мають кілька значень або словникових відповідників для однієї одиниці оригіналу, і вибір між ними повністю залежить від контексту. Контекстуальні заміни, з свого боку, це варіант перекладу одиниці оригінального тексту, який підходить лише для конкретного контексту, обумовлений самим контекстом і часто виникає через застосування відповідних трансформацій перекладачем.

Таблиця 1

Переклад англійських дієслів говоріння українською мовою

Дієслово говоріння	На рівні варіантних відповідників		На рівні контекстуальних заміни	
	Кількість	%	Кількість	%
to say	68	23.5	106	36
to cry	33	11.5	18	6
to answer	19	6.5	14	5
to ask	5	2	12	4
Інші (to remark, to shout, to scream, to mutter, to reply, to enquire)	7	2.5	8	3
Всього	132	46	158	54

У процесі роботи з практичним матеріалом ми прийшли до наступних висновків:

При передачі дієслів говоріння в українському варіанті перекладу казок Оскара Уайльда перекладач надає незначну перевагу контекстуальним замінам, зумовленими такими трансформаціями як конкретизація, смисловий розвиток і лексичне додавання. Переклад на рівні контекстуальних замінів значно переважає при передачі високочастотного дієслова говоріння 'to say' (106 випадків – 36%), що пояснюється не лише узагальнюючим характером його семантики, а й тим, що він найчастіше вводить пряму мову персонажів казок, оскільки вибір відповідного контекстуального варіанту перекладу залежить і від змісту речення прямої мови, і від змісту усієї ситуації спілкування. Лексично ці заміни представлені наступними дієсловами української мови – *здивуватися, запитати, перепитати, подумати, вигукнути, благати, погодитися, повторити, звеліти, вести мову*; а також – *скиглити, привітатися, зрадіти, забідкатися, озватися, дорікнути, розгніватися*. В той же час розгалуженість словникової статті дієслова 'to say' сприяє тому, що перекладач також нерідко звертається до варіантних відповідників, зафіксованих у двомовних словниках – 68 випадків (23.5%). Серед них представлені такі лексеми, як *сказати, промовити, пояснити, заявити, відповісти*.

Водночас при передачі дієслів говоріння, які мають меншу частотність в англійській мові, спостерігаємо незначне превалювання перекладу на рівні варіантних відповідників, що складає – 64 випадки (22.5%) у порівнянні з перекладом на рівні контекстуальних замінів – 52 випадки (18%). Таким чином, можна зробити висновок про взаємозалежність частотності дієслова говоріння і його перекладу: переклад українською мовою таких високочастотних дієслів говоріння як 'to say', 'to ask' тяжіє до рівня контекстуальних замінів, в той же час дієслова з нижчою частотністю 'to answer', 'to reply', 'to cry', 'to shout', 'to scream', 'to mutter', 'to remark', 'to enquire' передаються переважно з використанням відповідного словникового варіанту перекладу.

Список використаних джерел

1. Карабан В. І. Попередження інтерференції мови оригіналу у перекладі (граматичні та лексичні проблеми перекладу з української мови на англійську). Вінниця : Нова Книга, 2001. 405 с.
21. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) : підручник. Вінниця : Нова Книга, 2003. 448 с.
3. Oscar Wilde. Collected Works of Oscar Wilde. Wordsworth Editions Limited, 1997. 1097 p.
4. Оскар Уайльд . Казки / пер. І. Корунець. Київ : Школа, 2000. 156 с.
5. Великий англо-український словник / за ред. М. В. Адамчика. Київ : Вища шк., 1999. 1597 с.

Ключові слова: дієслова говоріння, переклад, художній твір.

Keywords: verbs of speaking, translation, creative work.

Іванова Наталія Георгіївна

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри іноземних мов, кандидат філологічних наук, доцент

МЕТОДИЧНІ НАСТАНОВИ КРЕАТОРІВ САЙТУ VIDEOELE (ПОЧАТКОВИЙ РІВЕНЬ НАВЧАННЯ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ)

Використання аудіовізуальних матеріалів (ABM) сайту VideoEle в навчанні іспанської мови як іноземної зазнало наукових досліджень у вітчизняній та зарубіжній іспаністиці [1-4].